

Abstrakt

Bulvová, L.: Alkaloidy *Papaver rhoeas* L. (Papaveraceae) a jejich biologická aktivita vztažená k Alzheimerově chorobě I. Diplomová práce, Univerzita Karlova, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Katedra farmaceutické botaniky a ekologie, Hradec Králové 2017.

Cílem této diplomové práce bylo zpracovat sumární alkaloidní extrakt natě *Papaver rhoeas* L.; pomocí chromatografických metod izolovat přítomné alkaloidy; identifikovat je a stanovit jejich inhibiční aktivitu vůči lidským enzymům acetylcholinesterase, butyrylcholinesterase a prolyloligopeptidase. Celkem byly získány dva alkaloidy, z nichž první byl identifikován jako (+)-rhoeagenin a LB-2, jehož absolutní konfigurace se v současnosti řeší.

Testy na biologickou aktivitu těchto alkaloidů přinesly následující výsledky: (+)-rhoeagenin (IC_{50} AChE $> 1000 \mu\text{M}$, IC_{50} BuChE = $230 \pm 10 \mu\text{M}$, IC_{50} POP = $878 \pm 45 \mu\text{M}$) a látka LB-2 (IC_{50} AChE $> 1000 \mu\text{M}$, IC_{50} BuChE = $314 \pm 13 \mu\text{M}$, IC_{50} POP = $706 \pm 2 \mu\text{M}$).

Naměřené hodnoty byly porovnány se standardními látkami – cholinesterasovými inhibitory galanthaminem (IC_{50} AChE = $1,71 \pm 0,065 \mu\text{M}$, IC_{50} BuChE = $42,30 \pm 1,30 \mu\text{M}$), huperzinem A (IC_{50} AChE = $0,033 \pm 0,001 \mu\text{M}$, IC_{50} BuChE $> 1000 \mu\text{M}$, IC_{50} POP $> 1000 \mu\text{M}$) a rivastigminem (IC_{50} AChE = $0,037 \pm 0,001 \mu\text{M}$, IC_{50} BuChE = $0,0033 \pm 0,0003 \mu\text{M}$); prolyloligopeptidasovými inhibitory berberinem (IC_{50} POP = $142 \pm 21 \mu\text{M}$) a Z-pro-prolinalem (IC_{50} POP = $3,27 \pm 0,02 \text{ nM}$). Žádná z izolovaných látek nevykazovala vůči daným enzymům lepší inhibiční aktivitu než použité standardy.

Klíčová slova: *Papaver rhoeas*, Papaveraceae, Alzheimerova choroba, acetylcholinesterasa, butyrylcholinesterasa, prolyloligopeptidasa